

BANK XIZMATLARI SOHASIDA RAQAMLASHTIRISHNING RIVOJLANISHI VA ISTIQBOLLARI

Norbo`tayev Farxod Baxtiyorovich,

O`zbekiston Respublikasi bank-moliya akademiyas magistri

Annotatsiya: Maqolada raqamli texnologiyalar mijozlarga xizmat ko'rsatish sifatini yaxshilash imkonini beradi, natijada mijozlar bazasi ko'payadi va bank obro'si yaxshilanishi xususida so`z yuritiladi. Shuningdek xarajatlarni kamaytirishda raqamli texnologiyalarning mijozlarga xizmat ko'rsatishda bankni boshqarish xarajatlarini kamaytirish imkonini berishi tatqiq qilinadi.

Kalit so`zlar: raqamli texnologiyalar, bank ishi, xarajat, imkoniyat, bilim, moliya, uslub.

Аннотация: В статье рассматривается, как цифровые технологии позволяют повысить качество обслуживания клиентов, в результате чего увеличивается клиентская база и улучшится репутация компании. Также в целях снижения издержек предполагается, что цифровые технологии позволяют снизить затраты на управление банком при обслуживании клиентов.

Ключевые слова: цифровые технологии, банковское дело, стоимость, возможность, знания, финансы, стиль.

Abstract: The article discusses how digital technologies can improve the quality of customer service, as a result of which the customer base will increase and the company's reputation will improve. Also, in cost reduction, it is suggested that digital technologies allow to reduce the cost of managing the bank in customer service.

Keywords: digital technologies, banking, cost, opportunity, knowledge, finance, style.

Raqamli texnologiyalar ko'plab biznes jarayonlarini avtomatlashtiradi. Bu ish vaqtini qisqartiradi va diqqatni e'tibor talab qiladigan boshqa masalalarga

qaratish imkonini beradi.

Yaxshilangan ma'lumotlar tahlili. Raqamlilashtirish yordamida bankga ko'proq asosli qarorlar qabul qilishga yordam beradigan katta hajmdagi ma'lumotlarni to'plash va tahlil qilinadi.

Bankda xizmatlarni avtomatlashtirish qo'lda bajariladigan operatsiyalarni mashinalar yoki kompyuterlar tomonidan bajariladigan avtomatik jarayonlar bilan almashtirishni anglatadi. Raqamlashtirish nafaqat jarayonlarni avtomatlashtirish, balki yangi texnologiyalardan foydalanishni ham o'z ichiga oladi. Bu, masalan, qaror qabul qilish uchun ma'lumotlar tahlilidan foydalanish, logistikani optimallashtirish uchun narsalar Internetidan foydalanish yoki mahsulot sifatini yaxshilash uchun sun'iy intellektdan foydalanish bo'lishi mumkin. Shu bilan birga, raqamlashtirish bilan bankda qarorlar axborot tizimlari o'rtasida o'tkazilishi va turli jarayonlarda ishlatilishi mumkin bo'lgan raqamlar asosida qabul qilinadi.

Bu bankning ishiga ta'sir qiladi. Raqamli bankda boshqaruv qarorlarini qabul qilishning asosiy yondashuvi ma'lumotlarga asoslanadi. Bu bankning tashkiliy xususiyati bo'lib, har qanday qaror qabul qilishda raqamli natijalarni olish va tendentsiyalarni aniqlash uchun biror narsa yoki tahliliy ishlarni oldindan hisoblab chiqadi. Shunday qilib, raqamlashtirish axborot tizimlarini ishlab chiqish va joriy etishga ta'sir qiladi, chunki ular bir-biri bilan integratsiyalashadi, bu ma'lumotlarni qayta ishlash vaqtini qisqartiradi va axborotning aniqligini oshiradi. Bundan tashqari, raqamli texnologiyalar katta hajmdagi ma'lumotlarni to'plash va tahlil qilish imkonini beradi.

Bankda raqamlashtirishga misollar:

1. Elektron boshqaruv tizimlarini joriy etish. Ular biznes jarayonlarini avtomatlashtirish va qaror qabul qilishni tezlashtirish imkonini beradi.
2. Elektron hisobot tizimini joriy etish. Bu hisobot berish vaqtini qisqartiradi, xatolarni kamaytiradi va ma'lumotlarning aniqligini oshiradi.
3. Bulutli texnologiyalardan foydalanish. Ularning yordami bilan siz katta hajmdagi ma'lumotlarni saqlashingiz va qayta ishlasshingiz mumkin, shuningdek, ular bank xodimlari uchun ma'lumotlarga kirishni soddalashtiradi.

4. Elektron hujjat aylanishi tizimini joriy etish. Bu hujjatlarni qayta ishlash vaqtini qisqartiradi, qog'oz xarajatlarini kamaytiradi va ma'lumotlarni saqlash xavfsizligini yaxshilaydi.

5. Ishlab chiqarish jarayonlarini avtomatlashtirish uchun dasturiy ta'minotni ishlab chiqish va joriy etish. Bu ishlab chiqarish tannarxini kamaytirish, mehnat unumdorligini oshirish va mahsulot sifatini yaxshilash imkonini beradi. Raqamlashtirish nafaqat jarayonlarni avtomatlashtirish, balki yangi texnologiyalardan foydalanishni ham o'z ichiga oladi. Bu, masalan, qaror qabul qilish uchun ma'lumotlar tahlilidan foydalanish, logistikani optimallashtirish uchun narsalar Internetidan foydalanish yoki mahsulot sifatini yaxshilash uchun sun'iy intellektdan foydalanish bo'lishi mumkin. Shu bilan birga, raqamlashtirish bilan bankda qarorlar axborot tizimlari o'rtasida o'tkazilishi va turli jarayonlarda ishlatilishi mumkin bo'lgan raqamlar asosida qabul qilinadi.

Bu bankning ishiga ta'sir qiladi. Raqamli bankda boshqaruva qarorlarini qabul qilishning asosiy yondashuvi ma'lumotlarga asoslanadi. Bu bankning tashkiliy xususiyati bo'lib, har qanday qaror qabul qilishda raqamli natijalarni olish va tendentsiyalarni aniqlash uchun biror narsa yoki tahliliy ishlarni oldindan hisoblab chiqadi. Shunday qilib, raqamlashtirish axborot tizimlarini ishlab chiqish va joriy etishga ta'sir qiladi, chunki ular bir-biri bilan integratsiyalashadi, bu ma'lumotlarni qayta ishlash vaqtini qisqartiradi va axborotning aniqligini oshiradi. Bundan tashqari, raqamli texnologiyalar katta hajmdagi ma'lumotlarni to'plash va tahlil qilish imkonini beradi.

Adabiyotlar ro'yhati:

1. Абрамова, М. А., Авис, О. У., Адвокатова, А. С. и др. Новые траектории развития финансового сектора России / отв. ред.: М. А. Эскиндаров, В. В. Масленников. – М.: Когито-Центр, 2019. – 368 с.
2. Банковские информационные системы и технологии: учебник / под ред. О. И. Лаврушина, В. И. Соловьева. – М.: Кнорус, 2020. – 528 с.
3. Диценко, В. Ю., Морозко, Н. И. Основные тренды развития индустрии финансовых технологий. – М.: Кнорус, 2018 – 176 с.

4. Современные банковские продукты и услуги: учебник / под ред. О. И. Лаврушина. – М.: Кнорус, 2020. – 302 с.